

POSUDEK
NA DIPLOMOVOU PRÁCI

“SYSTEMY PREVENCE NÁVYKOVÝCH LÁTEK V GALICII
SE ZAMĚŘENÍM NA PRIMÁRNÍ PREVENCI ALKOHOLISMU MLÁDEŽE”

Diplomantka: Alice Pospíšilová

Problematika drogových závislostí je v současnosti palčivým problémem nejen v ČR, ale i v ostatních zemích Evropy. Život s drogou se stává závažným tématem evropské civilizace, ať již se jedná o zneužívání alkoholu či jiných návykových látek, přičemž v každé zemi dochází k více či méně účinným pokusům těmto nebezpečím čelit. Z tohoto zorného úhlu pohledu je třeba ocenit, že se diplomantka ve své diplomové práci pokusila zprostředkovat českému prostředí některé praktické zahraniční inspirace o způsobech preventivní práce, a to z prostředí Galicie, kde tyto postupy zúčastněně monitorovala. Zahraničních poznatků z této oblasti není nikdy dost.

Diplomantka v úvodních pasážích práce hovoří o nebezpečí alkoholu pro mladé lidi, provádí orientační rozbor příčin požívání alkoholu, a to od příčin biologických k sociálním. Od tohoto pojednání přechází k vysvětlování, jaké jsou důvody preventivní práce směřující proti zneužívání alkoholu, a to především mládeží. V tomto pojednání se opírá o teoretické vývody Nešpora. Dále se autorka zamýšlí nad uskutečňováním primární – nespecifické a specifické – prevence. Z jiného pohledu pak diplomantka hovoří o prevenci z pohledu tzv. programů selektivní prevence a tzv. indikované primární prevence.

System pomoci drogově závislým v Galicii je tématem další části práce. System prevence a pomoci v této oblasti vychází dle sdělení diplomantky především z Národního plánu o drogách z roku 1985 a z Autonomního plánu o drogách z roku 1986. Organizaci prevence v Galicii má v kompetenci vláda Galicie, která výkonem konkrétních preventivních aktivit pověřuje jednotlivé místní úřady. Úřady zřizují svá centra nebo realizaci pověřují neziskové organizace nebo dobrovolnické organizace. Nadále však vláda nad konkrétním výkonem preventivních aktivit dohlíží. Prevence je financována vícezdrojově, a to galicijskou vládou, centrální španělskou vládou a čerpá též z podpůrných fondů EU.

Diplomantka podává kritickou informaci o základních směrech preventivního působení proti zneužívání návykových látek v Galicii, všímá si rodinných a komunitních programů, pokusů o preventivně zaměřené programy alternativní zábavy, hovoří o prevenci ve školách a o metodách preventivních kampaní v mediích. Hluběji si všímá některých

aplikovaných programů, které uskutečňuje UMAD (Ambulantní centrum pomoci a asistence pro osoby závislé na návykových látkách).

Jako klad práce lze mimo jiné vyzvednout to, že diplomantka zajímavě informuje čtenáře o některých španělských reáliích, které se vztahují ke konzumování alkoholu v galicijském prostředí (fiesta, botellón, alkoholické tahy spojené s krátkými návštěvami barů a konzumací tzv. tapas, možnost legálního konzumování alkoholu před řízením motorového vozidla dospělými řidiči atp.).

V empirické části své diplomové práce autorka pojednává o provedené sondě zaměřené na vztah dospívajících k alkoholu. Dotazníkový průzkum realizovala ve španělském městě Santiago de Compostela mezi 40 žáky druhého ročníku jedné střední školy a k průzkumu použila svého dotazníku. Na výsledcích výzkumné akce dokládá, že ve Španělsku mají mladí lidé pravděpodobně obdobný vztah k zneužívání alkoholu jako jejich vrstevníci v ČR. Tři čtvrtiny dotázaných mladých lidí potvrdilo, že pijí alkoholické nápoje, že je pijí nejčastěji se svými vrstevníky a že rodiče mladým lidem v prostředí domova tolerují malé pití alkoholu. Z vyjádření respondentů diplomantka usoudila (mimo jiné), že rodiče respondentů podceňují nebezpečí alkoholu a ve svém preventivním působení vůči svým dětem se zaměřují spíše na varování před nealkoholovými drogami.

V závěru diplomové práce přináší diplomantka podrobnou a instruktážní informaci o praktickém provádění intervenčního programu o drogách na školách.

Celkově lze konstatovat, že diplomová práce přináší na jedné straně řadu zajímavých a praxí použitelných (a vítaných) informací o uskutečňování preventivních akcí proti toxikománii ve španělském prostředí, na druhou stranu však v některých – zvláště úvodních teoretických pasážích – trpí jistou zkratkovitostí, nepřesností výkladu. Některé teze jsou pouze nadhozeny a málo vysvětleny, některé údaje neodpovídají realitě (viz např. že poslední studie ESPAD byla v ČR naposled uskutečněna v roce 2003 – viz str. 13).

Závěr: Předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, přináší řadu nových informací získaných výzkumnou činností autorky. Navrhují diplomovou práci přijmout a podle způsobu obhajoby hodnotit známkou **velmi dobře až výborně**.

V Praze dne 17. ledna 2008

PhDr. K. Večerka, CSc.